

BIBΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ

«Να βρω ξανά του νήματος την άκρη...»

Σχεδιάσμα ποιητικής βιογραφίας του Θανάση Παπακωνσταντίνου

Είναι, ίσως, η πρώτη φορά που βλέπουμε το σκίτσο του Θανάση Παπακωνσταντίνου σε... εξώφυλλο. Πρόκειται για το πρώτο βιβλίο το οποίο καταπίνεται με τον ποιητικό του κόσμο, ως ένα «σχεδιάσμα ποιητικής βιογραφίας του». Ένα βιβλίο που «εν μέσω άπνοιας» και θέρους ξεσηκώθηκε ως άλλος «αέρας Πεχλιβάνης» από τη Σαλονίκη, πέρασε από το Μεταξοχώρι και εμπλουτισμένος έρχεται να μας «δροσίσει τα μέτωπα», αλλά και να παλέψει μαζί μας, να μας ταρακουνήσει, να νικηθούμε και να νικήσουμε...

Η διεισδυτική γραφίδα του Λέοντα Ναρ καταφέρει να αποτυπώσει στο χαρτί την ψηλάφηση του πεπερασμένου άπειρου του ποιητικού - και όχι μόνο - κόσμου του Θανάση Παπακωνσταντίνου. Οδηγό σε αυτή του την απόπειρα έχει ο Λέων Ναρ τον ίδιο τον Θανάση. Μπροστά ο Θανάσης «με τη δική του περπατησιά», ιχνιλάτης ο Λέων (μόνο ένας Λέων θα ήταν δυνατόν να τον ακολουθήσει) μάς ταξιδεύουν στο εδώ και το αλλού, στο τότε και το τώρα, στο σύμπαν και τον άνθρωπο, στο φως και το σκοτάδι, στην αλήθεια και το ψέμα, στο όνειρο

και την πραγματικότητα, στη ζωή, τον έρωτα και τον θάνατο. Και όλα αυτά με χαρά και με λύπη, με έκσταση και περισκεψη, με σαρκασμό και χιούμορ, με τρέλα και λογική, με αγάπη και ελευθερία.

Μέσα από τις σελίδες αυτού του μικρού μεγάλου βιβλίου αποκαλύπτεται (όσο γίνεται) το ποιητικό μυστήριο του Θανάση Παπακωνσταντίνου. Σημειώνεται πολλές φορές από τον συγγραφέα η «υβριδικότητα» του

συνολικού έργου του Θανάση Παπακωνσταντίνου, ποιητικού και μουσικού. «Χάος και αρμονία» συνθέτουν το έργο του Θανάση. Είναι τα ίδια «υλικά» από τα οποία συντίθεται το σύμπαν, αλλά και ο άνθρωπος. Στην ποίησή του, ο Βαγιέκο «συναντιέται» και «συνομιλεί» με τη γιαγιά του από το Λουτρό Ελασσόνας και ο Βέγας με τη Μελούνα και την Κρασιά Ελασσόνας. Όλα συνυπάρχουν και συνομιλούν: άνθρωποι, ζώα, φυτά, βουνά, ποτάμια, γεφύρια και άγγελοι. Όπως ακριβώς συμβαίνει στους μύθους, την αρχέγονη ιστορία, που φτάνει μέχρι εμάς από τη δημοτική ποίηση, μία από τις πηγές που ξεδιψά ο Θανάσης.

Στην Ποίηση του Θανάση εκβάλλουν η σύγχρονη και η δημοτική ποίηση σε μία προσωπική, όμως, ώσμωση. Με στίχο «ψαγμένο», αλλά και «άψαχτο». Δωρικό, αλλά και... παικνιδιακό. Αυθόρμητο και βαθιά υπαρξιακό. Για να οδηγήσει κατόπιν στη μουσική και οργανική ώσμωση του παραδοσιακού, με το ρεμπέτικο και το rock. Του κλαρίνου, με τη μπουζουκομάνα και την ηλεκτρική κιθάρα με τα ντραμς. Ανατολή και Δύση. Κάθε ένα με τον τρόπο του,

καθένα με την ανάσα του και την περπατησιά του. Ακόμη και το Χάος, ακόμη και ο θάνατος με την αφαιρεσιότητά τους έχουν να προσφέρουν. Φαίνεται να είναι αλήθεια πως ο άνθρωπος άρχισε να δημιουργεί Τέχνη όταν συνειδητοποίησε τον θάνατό του και άρχισε να αποκόπεται από την φύση (του). Μόνο η Τέχνη στάθηκε δυνατή να θεραπεύσει την «παλιά πληγή» της οδύνης της γνώσης αυτής.

Μέσα από αυτό το βιβλίο αποκαλύπτεται τελικά ο Θανάσης, για μια ακόμη φορά, ως ποιητής της ασημαντότητας. Πάιρνει το τίποτα και το κάνει να είναι, ως ο Θανάσης της αθανασίας. Το έργο του δίνει κατεξοχήν φωνή σε αυτούς που «πάνω τους κατακάθισε σαν σεντόνι όλη της γης η σκόνη». Αφού όλοι από την ίδια αστρική σκόνη είμαστε... Νομίζω ότι όποιος δοκίμασε να εντάξει κάπου την ποίηση και τη μουσική του Θανάση, σίγουρα σκόνηταψε. Θα τον χαρακτηρίζα, όπως και ο συγγραφέας του βιβλίου, ανένταχτο ποιητικά, μουσικά, αλλά και κοινωνικά και πολιτικά. Ο Θανάσης Παπακωνσταντίνου είναι και δεν είναι. Συνεχώς δραπετεύει... ως «αερικό» και «ανθίζει σαν τη γη

εκεί που θέλει».

Το έξοχο βιβλίο του Λέοντα Ναρ με τον τίτλο «Να βρω ξανά του νήματος την άκρη...» κυκλοφορήθηκε από τις Εκδόσεις Πατάκη τον προηγούμενο μήνα και ήδη έχει πολυδιαβαστεί.

Τέλος, θα ήταν ασφαλώς παράληψη να μην αναφερθώ στον εμπνευσμένο πρόλογο του βιβλίου τον οποίο υπογράφει ο Άκης Σακιολόγλου, και να σταθώ ιδιαίτερα, ως δάσκαλος, στην εύστοχη προτροπή του και προτροπή πολλών, όπως υπογραμμίζει, να διδάσκεται το έργο του Θανάση Παπακωνσταντίνου στα σχολεία μας. Είναι πράγματι θέμα θέσεως «του έρωτα και του θανάτου», για να ξεφύγει κάποτε η εκπαίδευσή μας από την μέγερη της εξειδίκευσης και του εξετασιοκεντρικού συστήματος. Το έργο του Θανάση Παπακωνσταντίνου, μάστορα πολυτεχνίτη, αλλά και άλλων πολλών, σύγχρονων και παλαιών, Ελλήνων και ξένων, είναι ανάγκη να ενταχθεί άμεσα στην Παιδεία μας. Αν και ήδη εδώ και χρόνια υπάρχουν από δασκάλους τέτοιες προσπάθειες.

Χρήστος Γκουνέλας
Θεολόγος - Μουσικός